

Fastelavns søndag - den 14. februar 2021

Klokken 9.30 i Vestenskov kirke

Klokken 11 i Dannemare Kirke

DDS 141 Mig lyster nu at træde

DDS 11 Nu takker alle Gud

Prædikant Henrik Gade Jensen

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Matthæus: Da kommer Jesus fra Galilæa til Johannes ved Jordan for at blive døbt af ham. Men Johannes ville hindre ham i det og sagde: »Jeg trænger til at blive døbt af dig, og du kommer til mig?« Men Jesus svarede ham: »Lad det nu ske! For således bør vi opfylde al retfærdighed.« Så fjede han ham. Men da Jesus var døbt, steg han straks op fra vandet, og se, himlene åbnede sig over ham, og han så Guds ånd dale ned ligesom en due og komme over sig; og der lød en røst fra himlene: »Det er min elskede søn, i ham har jeg fundet velbehag!« [Matthæusevangeliet 3,13-17](#)

Vi hører i dag om Jesu dåb i Jordan-floden, en vigtig begivenhed i fortællingen om Jesus, og som sidenhen også har udgjort en meget vigtig del i vores gudstjeneste og kristenliv.

Dåben, barnedåben, er et sakramente, dvs. det er sakralt, helligt.

X

Der er flere og flere i København og de større byer som vælger ikke at døbe deres børn. Mens folkekirken holder nogenlunde stand i medlemstal, viger dåbstallet.

Det undrer og det ærgrer mig.

For dåben er det vigtigste af alt.

Når jeg skal forklare dåben for mennesker, som i forvejen ikke er så vel bekendt med det kristne budskab, siger jeg følgende:

Vi har barnedåb, fordi mennesket ikke er et naturvæsen, ikke er naturligt, ikke er som et dyr der kan leve i kraft af sine instinkter og sin drifter.

Menneske bliver først menneske ved at deltage i det menneskelige fællesskab, som det fødes og opvokser og opdrages i.

Menneske bliver først menneske ved at lære et sprog, tilegne sig vaner og normer.

Menneske bliver først menneske ved at blive religiøst, hos os ved at blive kristent.

Med dåben sætter skel i menneskets liv, skel mellem at være et naturbarn, det er vi alle når vi bliver født, vi fødes som pattedyr, på samme måde (biologisk set) som en hest foder, en ko kælder, og en hund eller kat får hvalpe eller killinger.

Vi er alle Mowgli'er ved fødslen.

X

Men det liv, vi skal leve som mennesker, og som mennesker altid har levet fra de første civilisationer, er et liv i fællesskab og ånd med andre, i anerkendelse af normer, i sproglighed, med arbejdsdeling, ved at bruge sin fornuft til at kompensere for dårlige sanser, og også bruge sin fornuft til at tøjle og styre sine drifter og overlevelsesinstinkter og tilpasse dem civile former.

Derfor døber vi barnet, fordi vi inddrager det i det menneskelige fællesskab, gør det til menneske, eller som vi siger her i kirken: "indlemmes i den kristne menighed".

X

Men det er jo ikke specielt kristent, kan man indvende. For de fleste religioner har overgangsritualer: ved fødsel, ved overgang til voksenlivet osv.

Hvor kommer det specielt kristne ind?

Det gør det ved at døbes i den kristne tro, i faderens, sønnens og helligåndens navn.

Det går fra at være et naturbarn og blive et Guds barn.

X

Derfor tilspørges, ikke barnet, men på barnets vegne gudfader eller gudmoder ud fra trosbekendelsen, og om det vil døbes i den kristne tro.

x

Det har især været de første ord i trosbekendelsen, som mange har været forarget over. At man spørger det lille barn, om det tager afstand fra djævelen og al hans væsen og alle hans gerninger.

Tænk sig at spørge et lille, tilsyneladende uskyldigt barn om det!

Forsagelsen, kaldes denne første passage af trosbekendelsen. At vi forsager djævelen.

I 1800-tallet var der præster, som udelod forsagelsen ved dåben. Man syntes ikke, at det passede sig at knytte det uskyldige barn sammen med djævelskab.

At det var i djævlens vold før det blev døbt.

Den svenske kirke afskaffede forsagelsen i 1811. Den anglikanske og reformerte kirke har den heller ikke med.

Den oprindelige oldkirkelige apostolske bekendelse indeholder ikke forsagelsen af Djævelen.

Det skyldes i høj grad Grundtvig, at vi i Danmark forsager djævelen i trosbekendelsen ved dåben.

x

Men det giver god mening.

Ikke fordi det lille barn er ondt, for det er det ikke, men fordi det skal indgå i en menneskeverden, som fungerer på andre måder end den naturverden, som det tager afsked med gennem dåben.

Den lille kattekillling lærer hurtigt at tage mus. Løveungen lærer af sin mor at jage hjorte og fortære dem. Mange dyr lever af at spise andre dyr, uden moralske overvejelser, sådan er naturens orden, sådan virker fødekæden.

Og det er forkert at tolke det som ondskab eller djævelskab.

Det er natur, ubønhørlig og usentimental natur, frygtelig natur, smertelig natur, ja, men ikke ondskab.

Først i menneskeverdenen kommer ondskaben ind.

Det er det, som forsagelsen symboliserer.

Ikke at mennesker er onde, men at i menneskeverdenen er der ondskab tilstede, som vi alle kan føde, inspirere, udføre, være redskaber for – og som regel uden at se det som ondskab.

Djæveln har ikke horn i den virkelige verden, ja, han ser ud som dig og mig. Tag et spejl frem, hvis du vil se djæveln!

Det onde er ikke noget, som man kan undgå, og så kun være god. Begge dele er med os altid.

Og det onde er end ikke altid kun ondt, det kan også være provokerende, grænsesprængende, igangsættende, voveligt, entreprenant, som kan komme samfundet til gode.

Mens det gode som projekt kan være livsfornægtende, asketisk, renskuret, undertrykkende, kontrollerende, så det i praksis bliver ondt.

Det er det man mener med arvesynd, at vi ikke kan undgå det onde, men må leve i en verden hvor det gode og onde kæmper med hinanden, på godt og ondt.

Og derfor forstår den augsburgske bekendelse, et af folkekirkens af bekendelsesskrifter, dåben som en kontrast til arvesynden, fordi vi "genfødes ved dåben og Helligånden".

x

Så derfor blev Jesus døbt af Johannes i Jordanfloden, for dåben er vigtig, dåbsritualet værd at holde fast i, men også altid vigtig at forklare og fortælle om.

En af folkekirkens store succeser de sidste år har været drop-in dåb. Mange mennesker vil gerne døbes, men orker ikke rigtig at det skal ske ved en gudstjeneste og slet ikke som voksen.

Så er tilbuddet om at blive døbt, uden de store falbelader, er åbenbart noget, som mange har efterspurgt.

Det er meget positivt.

Den første drop-in dåb var da Jesus opsøgte Johannes ved Jordans flodens vand.

AMEN